

ΘΕΣΕΙΣ ΑΚΕΛ ΓΙΑ ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Υπόμνημα προς την Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας

Στελέχωση σχολικών μονάδων

Για την εύρυθμη λειτουργία των σχολικών μονάδων και την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας, είναι αδήριτη ανάγκη όπως η στελέχωση των σχολείων γίνεται έγκαιρα, εντός των νομοθετικά θεσπισμένων χρονοδιαγραμμάτων και στη βάση ενός αποτελεσματικού προγραμματισμού.

Ανάγκη είναι επίσης όπως μειωθεί ο αριθμός των αποσπασθέντων Διευθυντών και Βοηθών Διευθυντών στο Υπουργείο Παιδείας και αλλού, ώστε να μην επαναληφθεί το φαινόμενο, σχολεία να ξεκινούν τη νέα χρονιά χωρίς διευθυντικό προσωπικό.

Επιπλέον, πρέπει επιτέλους να επικαιροποιηθεί στα σημερινά δεδομένα το κανονιστικό πλαίσιο (του 1987) που ρυθμίζει τα θέματα διορισμών, τοποθετήσεων και μετακινήσεων των εκπαιδευτικών, καθώς και να θεσπιστεί κανονιστικό πλαίσιο για τα αντίστοιχα θέματα που αφορούν στους συμβασιούχους και τους αορίστου χρόνου εκπαιδευτικούς.

Κεντρικός άξονας επίλυσης των πιο πάνω προβλημάτων, αποτελεί η δημιουργία περισσότερων μόνιμων, οργανικών θέσεων στην εκπαίδευση, ώστε να καταστεί δυνατή η μείωση του ποσοστού των έκτακτων εκπαιδευτικών και να κινείται στα πανευρωπαϊκά επίπεδα. Στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης το ποσοστό των αναγκών που καλύπτεται από έκτακτους εκπαιδευτικούς κυμαίνεται περίπου στο 5%, ενώ στην Κύπρο διαχρονικά ξεπερνά το 15%.

Τέλος, το Υπουργείο Παιδείας οφείλει να υποβάλει πρόταση όσον αφορά το μεγάλο αριθμό αορίστου χρόνου εκπαιδευτικών οι οποίοι, ενώ αυξάνονται ετησίως, στελεχώνουν σε σημαντικό ποσοστό τις σχολικές μονάδες και διαθέτουν πλούσια εκπαιδευτική εμπειρία, δεν απολαμβάνουν τα ίδια δικαιώματα με τους υπόλοιπους συναδέλφους τους.

Υπενθυμίζουμε ότι εκκρεμεί προς συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ (ημερομηνίας 23.11.2023) η οποία προνοεί την απαγόρευση απόλυσης αορίστου χρόνου εκπαιδευτικών για λόγους πλεονασμού.

Νέο Σύστημα Διορισμών

Το Υπουργείο πρέπει να ξεκαθαρίσει άμεσα τη θέση του όσον αφορά το θέμα της κατάργησης των Πινάκων Διοριστέων και ευρύτερα, το νέο Σύστημα Διορισμών.

Πρέπει επίσης να γίνει μια πολύ σοβαρή θεσμική αξιολόγηση των μέχρι τώρα δεδομένων και των στρεβλώσεων που ήδη παρατηρούνται στο Σύστημα και έχουν να κάνουν, μεταξύ άλλων, με τη θεματοθέτηση των γραπτών στις εξετάσεις διορισίμων εκπαιδευτικών και τη διαδικασία αξιολόγησης και στατιστικής επεξεργασίας των αποτελεσμάτων και να γίνουν οι απαραίτητες διορθωτικές κινήσεις έγκαιρα.

Ενόψει του 2027, στη θέση που οφείλει να καταθέσει το Υπουργείο, κύριο μέλημα πρέπει να είναι η διασφάλιση των εργασιακών δικαιωμάτων και της πολύχρονης εκπαιδευτικής εμπειρίας που έχουν συσσωρεύσει οι εκπαιδευτικοί στους Πίνακες Διοριστέων, καθώς και η μη θυματοποίηση αυτών και των οικογενειών τους.

Ως ΑΚΕΛ εγγράψαμε το θέμα προς αυτεπάγγελτη εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, στις 23.11.2023 και η συζήτησή του εκκρεμεί.

Στρατηγική για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Η στρατηγική για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση καταρτίστηκε και παρουσιάστηκε, δυστυχώς, με σημαντική αργοπορία και απόκλιση από το χρονοδιάγραμμα το οποίο ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είχε εξαγγείλει.

Η Στρατηγική που παρουσιάστηκε ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού στις 28.08.2024 κατά την άποψη μας, δεν αποτελεί ολοκληρωμένη στρατηγική για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, ούτε απαντά σε ουσιαστικά ερωτήματα που έπρεπε να είχαν τεθεί, όπως: ποια είναι τα σημερινά δεδομένα σε ότι αφορά στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση στη χώρα, τι είδους πανεπιστημιακή εκπαίδευση θέλουμε να έχουμε στο μέλλον και πώς προτίθεται το Υπουργείο να φτάσει σε αυτήν;

Επιπλέον, όπως παραδέχτηκαν ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής κατά τη διάρκεια συνεδρίας της, στις 03.07.2024 όλοι οι ενδιαφερόμενοι, δεν έγινε καμία ουσιαστική διαβούλευση από πλευράς Υπουργείου για την ετοιμασία της Στρατηγικής, με κανένα δημόσιο ή ιδιωτικό πανεπιστήμιο, τον Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης, το Κυπριακό Συμβούλιο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών, τους φοιτητές ή τις πολιτικές δυνάμεις.

Επιβάλλεται λοιπόν, να ετοιμαστεί μια ουσιαστική και συνολική Στρατηγική, η οποία θα απαντά στα γενικά και ειδικά ζητήματα που άπτονται της ανάπτυξης της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, με τη συμμετοχή όλων των συμβαλλόμενων φορέων. Σε αυτήν, πρέπει να ενταχθεί η φιλοσοφία και να προσμετρηθούν οι συνέπειες των νομοσχεδίων που τέθηκαν ή θα τεθούν σύντομα ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, σε ό, τι αφορά τα ξενόγλωσσα προγράμματα σπουδών και τα παραρτήματα ξένων πανεπιστημίων.

Θέσεις φοιτητών σε πανεπιστήμια

Εδώ και μερικά χρόνια παρατηρείται ένα σοβαρό ζήτημα σχετικά με τον τρόπο που διατίθενται οι θέσεις στα δημόσια πανεπιστήμια της Κύπρου, αφού δεκάδες παραμένουν κάθε χρόνο αδιάθετες. Αντιθέτως,

οι θέσεις αυτές μπορούν να κατανεμηθούν σε Κύπριους απόφοιτους, στους οποίους θα δοθεί η ευκαιρία για δωρεάν σπουδές σε ποιοτικά πανεπιστημιακά ιδρύματα του τόπου.

Προς αυτή την κατεύθυνση, αφενός το Υπουργείο Παιδείας οφείλει να προσπαθήσει να έρθει σε συνεννόηση με το ελληνικό Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού της Ελλάδας και την ελληνική Κυβέρνηση, για την πιο έγκαιρη ανακοίνωση των αποτελεσμάτων για τους Κύπριους φοιτητές στα ελληνικά πανεπιστήμια, καθώς και για την πιθανότητα διεξαγωγής Β' κατανομής θέσεων γι' αυτούς. Αφετέρου, είναι καθοριστικό όπως τα κυπριακά δημόσια πανεπιστήμια πραγματοποιούν Γ' κατανομή θέσεων, ώστε να περιοριστεί στο ελάχιστο ή να εκμηδενιστεί ο αριθμός των αδιάθετων θέσεων.

Κλιματιστικά στα σχολεία

Δεδομένων των ολοένα και συχνότερων πολύ υψηλών θερμοκρασιών που καταγράφονται ετησίως στην Κύπρο, το Υπουργείο Παιδείας οφείλει να επισπεύσει τη διαδικασία εγκατάστασης κλιματιστικών στα σχολεία, καθώς και να προχωρήσει σε μια σειρά άλλα προαπαιτούμενα ή/και υποστηρικτικά μέτρα, όπως:

- Μελέτη για την ανάγκη ενίσχυσης του ηλεκτρολογικού φορτίου των σχολείων.
- Αναβάθμιση των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων των σχολείων

(Θερμομόνωση αιθουσών, εγκατάσταση μηχανημάτων ανανέωσης της ποιότητας αέρα, όπου χρειάζεται, εγκατάσταση διπλών παραθύρων)

- Δημιουργία χώρων πρασίνου και σκίασης.

Επιπλέον, όπως ζητήσαμε και κατά τη διάρκεια της συνεδρίας της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού στις 28.08.2024, ενώπιον της Υπουργού πρέπει να κατατεθεί ο συνολικός σχεδιασμός για την εγκατάσταση κλιματιστικών.

Ολοήμερα Σχολεία

Τον περασμένο Απρίλιο ψηφίστηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων οι νέοι κανονισμοί λειτουργίας των σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης. Με τη δική μας συνεισφορά, στους νέους κανονισμούς περιλήφθηκαν οι πάγιες θέσεις μας για επέκταση και νομοθετική κατοχύρωση του χρόνου λειτουργίας των Ολοήμερων Σχολείων.

Παρόλα αυτά, συνεχίζει να υφίσταται η ανάγκη για επέκταση του ωραρίου των Ολοήμερων, για επέκταση του χρόνου λειτουργίας τους ώστε να συνάδει με αυτό των υπόλοιπων σχολείων, για αύξηση του αριθμού των Ενιαίων Ολοήμερων Σχολείων και για σταδιακή μετατροπή όλων των δημοτικών σχολείων σε Προαιρετικά Ολοήμερα Σχολεία, καθώς και για ποιοτική αναβάθμιση του θεσμού, ο οποίος κρίνεται ως επιτυχημένος και εξυπηρετεί χιλιάδες παιδιά και τις οικογένειές τους.

Ειδική Εκπαίδευση

Το Υπουργείο οφείλει να διευκρινίσει το πλάνο του γύρω από το θέμα: κατευθυνόμαστε προς τον εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την Ενιαία Εκπαίδευση ή σε ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο, εντελώς διαφορετικό, το οποίο θα αφορά σε μια Ενιαία Συμπεριληπτική Εκπαίδευση;

Τον Νοέμβριο του 2023, κατά τη διάρκεια συνεδρίας της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού, βουλευτές από διαφορετικά κόμματα που συμμετέχουν στην Κυβέρνηση, εξέφρασαν εκ διαμέτρου αντίθετες απόψεις σχετικά με το πλάνο του Υπουργείου. Αυτή η δυσάρεστη και «θολή» εικόνα που παρατηρείται γύρω από το ζήτημα, ιδίως όταν αυτό αφορά σε παιδιά με αναπηρίες, πρέπει να ξεκαθαρίσει.

Όσον αφορά το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, της Ειδικής Εκπαίδευσης, το Υπουργείο Παιδείας γνωρίζει τις θέσεις μας, αφού δώσαμε ολοκληρωμένο πακέτο εισηγήσεων κατά τη διάρκεια συνάντησής μας στο Υπουργείο, στις 15.11.2023.

Επέκταση της Προδημοτικής Εκπαίδευσης

Βασική θέση μας είναι η σταδιακή επέκταση της Προδημοτικής Εκπαίδευσης η οποία πρέπει να γίνει μέσα από τις δομές του δημόσιου σχολείου, το οποίο αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της εκπαίδευσης.

Προκειμένου αυτή η σημαντική μεταρρύθμιση να εφαρμοστεί αποτελεσματικά με μια σειρά από συναφή μέτρα. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- Ανάπτυξη στρατηγικής και οράματος για την Προδημοτική Εκπαίδευση.
- Ποιοτική αναβάθμιση των υλικοτεχνικών υποδομών των νηπιαγωγείων.
- Διασφάλιση όλων των απαραίτητων μέτρων ασφάλειας και υγείας, συμπεριλαμβανομένου και του ελέγχου της καταλληλότητας των κτιριακών εγκαταστάσεων.
- Αύξηση των διοικητικών θέσεων, Διευθυντών και Βοηθών Διευθυντών, για την αποτελεσματική στελέχωση των σχολείων.
- Μετατροπή των κοινοτικών τμημάτων που λειτουργούν εντός δημόσιων νηπιαγωγείων, σε δημόσια όταν πρόκειται για φοίτηση παιδιών υποχρεωτικής φοίτησης.

Βία και παραβατικότητα

Θέση μας παραμένει η έμφαση στην πρόληψη της νεανικής παραβατικής συμπεριφοράς, μέσω μιας σειράς πολιτικών που πρέπει να αναπτύξει το Υπουργείο Παιδείας, καθώς και η καταπολέμηση των κοινωνικών και οικονομικών γενεσιουργών αιτιών της.

Σε αυτό το σημείο, οφείλουμε να αναφέρουμε ότι όλες οι υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας που ασχολούνται με ζητήματα νεανικής παραβατικότητας, παραμένουν σοβαρά υποστελεχωμένες. Επομένως, Κυβέρνηση και Υπουργείο οφείλουν να παρέχουν τα απαραίτητα μέσα στις εντεταλμένες υπηρεσίες τους προκειμένου να ασκούν αποτελεσματικά και έγκαιρα τον ρόλο τους.

Όσον αφορά την εξαγγελθείσα δημιουργία εναλλακτικής δομής σχολείου η οποία αναμένεται να λειτουργήσει τον Οκτώβριο και στην οποία θα εντάσσονται παιδιά με σοβαρότατη παραβατική συμπεριφορά, αυτή αποτελεί θετικό βήμα. Αναμένουμε ωστόσο να ενημερωθούμε περαιτέρω για τον τρόπο λειτουργίας και τη στελέχωσή της δομή. Είναι, τέλος, σημαντικό όπως λειτουργήσουν παρόμοιες δομές και στις υπόλοιπες πόλεις, πέραν της Λευκωσίας.

Προγράμματα ΔΡΑΣΕ Μέσης Εκπαίδευσης

Το προηγούμενο διάστημα απασχόλησε τη δημόσια συζήτηση η απόφαση του Υπουργείου να προχωρήσει σε αλλαγή του τρόπου πρόσληψης των εκπαιδευτικών στα προγράμματα ΔΡΑΣΕ Μέσης Εκπαίδευσης, ώστε αυτό να γίνεται πλέον μέσω των σχετικών Πινάκων της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Συνολικά επηρεάζονται 223 εκπαιδευτικοί από αυτή την αλλαγή, για το μέλλον των οποίων ακόμη δεν υπάρχει επίσημη ενημέρωση.

Θέση μας είναι όπως εξευρεθούν και σ' αυτή την περίπτωση, τρόποι διασφάλισης των εργασιακών δικαιωμάτων των ατόμων που εργοδοτούνται από το Υπουργείο εδώ και πολλά χρόνια και έχουν συσσωρευμένη εκπαιδευτική εμπειρία. Σχετική ερώτηση αποστείλαμε στην Υπουργό στις 11.07.2024, χωρίς να λάβουμε απάντηση.

11 Σεπτεμβρίου 2024

Ανορθωτικό Κόμμα Εργαζόμενου Λαού